

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 37091

Kl. 51 c, 10

Mgr inż. Jan Osostowicz

Warszawa, Polska

Trzymacz skrzypcowy

Udzielono patentu z mocą od dnia 26 maja 1953 r.

Podstawowym warunkiem dobrej gry skrzypcowej jest całkowicie swobodny stan lewych mięśni barku, szyi i piersi. Mięśnie te nie mogą być naprężone trwale, gdyż tylko wówczas zmienne stany nerwowo-mięśniowe w ramieniu, przedramieniu, w dłoni i w palcach lewej ręki oraz w całej prawej ręce są niczem nie zakłócone.

Przy całkowicie swobodnych mięśniach szyi, barku i tułowia uzyskuje skrzypek pewność wyczuwania każdego chwilowego położenia lewej ręki we wszystkich pozycjach, delikatność i wycucie w pracy palców lewej ręki, oraz miękki i jednocześnie zdecydowany ruch ręki prawej.

Uwagi te są ważne nie tylko dla skrzypków wirtuozów, ale mają również podstawowe znaczenie w prawidłowej pedagogii nauki gry skrzypcowej i w szybkim opanowaniu techniki gry przez uczących się.

Dotychczas stosowane podbródki i poduszki nie spełniają całkowicie swego zadania, nie

umożliwiają skrzypkowi swobodnego i pewnego trzymania instrumentu. Mają one również tę wadę, że uchwyt ich zgniata boczki skrzypcowe i wpływa ujemnie na jakość barwy dźwięku skrzypiec.

Trzymacz skrzypcowy wg. wynalazku usuwa wady dotychczas stosowanych podbródków. Uchwytuje on skrzypce przy guziku trzymającym strunociąg, w miejscu gdzie wewnątrz skrzypiec znajduje się mocny pieńek drewniany tak, iż nawet najsilniejsze dociśnięcie śrub mocujących nie powoduje uginania się dek i boczków i pogorszenia się barwy dźwięku skrzypiec.

Trzymacz skrzypcowy wg. wynalazku ma tę zasadniczą zaletę, że utrzymuje on skrzypce w całkowicie nie chwiejnym położeniu bez wysiłku mięśni barku, szyi i piersi. Przy zastosowaniu sprężystej blachy na niektóre części konstrukcyjne, trzymacz wg. wynalazku utrzymuje skrzypce we właściwym położeniu nie w sposób sztywny i twardy, lecz daje skrzypkowi, dzięki

swej nieznacznej podatności, wycucie prawidłowego położenia instrumentu i lepsze nim kierowanie. Trzymacz ten również ma tę zaletę, że wszystkie jego części składowe przymocowane są do blachy uchwytu mocującego tak, iż wszelkie naprężenia wzajemne tych części składowych, wywołane przyłożeniem instrumentu do barku, nie przenoszą się na podatne deki skrzypiec, lecz wyrównują się w zupełności między sobą.

Trzymacz skrzypcowy według wynalazku, przedstawiony w zestawieniu na fig. 1 i 2 składa się z trzech następujących zasadniczych części. Z uchwytu mocującego z podbródkiem drewnianym lub z masy termoplastycznej, z barkowej taśmy elastycznej z regulowanymi otworami do ustawiania łączy oraz wspornika z uchwytem i poprzeczkami elastycznymi. Uchwyt mocujący przedstawiony jest na fig. 3 składa się on z blachy 4, wygiętej na przeciwnych brzegach pod kątem prostym, wygięta część górna oznaczona jest liczbą 26, a dolna 26', przy czym jest ona zakończona językiem 13. Na środku blacha 4 posiada wycięcie, w które wchodzi guzik i węższy koniec strunociągu. Podbródek drewniany 5 przymocowany jest śrubami 6 do górnej części blachy 4. W blasze 4 są podłużne otwory 7 na śruby 8, którymi przykręca się listewkę 9, poza tym listewka 9 jest dociskana prostopadłe do deki skrzypiec dwoma śrubami 10.

Przymocowanie uchwytu do skrzypiec polega na tym, że przykładą się uchwyt mocujący do skrzypiec, wkłada się pod strunociąg listewkę 9 i dokręca się obie śruby 8, nie dociągając ich jednakże całkowicie. Następnie dociska się do skrzypiec listewkę 9 dwoma śrubami 10 przy pomocy śrubokrętu po przez otwory 11 w podbródku drewnianym 5 i w końcu dokręca się obie śruby 8. W ten sposób uchwyt mocujący dociśnięty jest w kierunku prostopadłym do deki dolnej i górnej skrzypiec w miejscu znajdującego się między tymi dekami mocnego pieńka, oraz do dolnego progu od strony wewnętrznej, co zapobiega drobnym przesunięciom uchwytu i umożliwia zastosowanie mniejszego docisku prostopadłego przy pomocy śrub 10.

Wygięta pod kątem prostym dolna część 26' blachy 4 wyłożona jest irchą 12 dla uniknięcia rysowania lakieru na dece skrzypiec. Irchą pokryta jest również listewka 9. W środkowej części blachy 4 są dwie śruby 15 z nakrętkami 16, którymi przymocowuje się złącze 17 taśmy barkowej 2 (fig. 1 i fig. 5). W dolnej części 26' blachy 4 jest język 13, na który zakłada się listewkę 14 wspornika (fig. 4). Wspornik składa się z listwy 14 z uchwytem 18 i śruby docisko-

wej 19 do połączenia z językiem 13 uchwytu mocującego 1.

Do listwy 14 przymocowane są dwie różne długości, odpowiednio do kształtu barku wygiętej blachy poprzeczne 20 i 21 i obłożone materiałem tekstylnym. Listwa 14 posiada szereg otworków tak, iż blachy poprzeczne 20 i 21 można w dogodny sobie sposób przymocować do listwy.

Sprężysta barkowa taśma 2 (fig. 1, 2 i 5) jest również wyłożona materiałem tekstylnym, za wyjątkiem części środkowej, w której jest szereg otworków 22, z których w dwa otwory, w zależności od potrzeby, wkłada się dwie śruby, którymi w dowolnym miejscu przymocowuje się łącze 17. Taśma barkowa jest odpowiednio do kształtu klatki piersiowej i barku wygięta. Złącze 17 jest tak skonstruowane, że część plecowa 23 barkowej taśmy 2 jest pod kątem około 135° do płaszczyzny dolnej deki skrzypcowej. Listwa 14 jest wygięta w taki sposób, aby przy całkowitym oparciu poprzeczek 20 i 21 na barku skrzypce leżały poziomo. Część plecowa 23, część piersiowa 24 taśmy barkowej 2, oraz wygięcie 25 blachy 21 (fig. 2 i 4) przeciwdziałają skośnemu opadaniu skrzypiec w dół od strony lewej do prawej.

Zastrzeżenia patentowe

1. Trzymacz skrzypcowy, znamienny tym, że składa się z uchwytu mocującego (1), który pozostaje stale na skrzypcach, z taśmy barkowej (2) i wspornika (14) z poprzeczkami (3).
2. Trzymacz skrzypcowy według zastrz. 1, znamienny tym, że uchwyt do skrzypiec składa się z żelaznej blachy (4), zaopatrzonej w środku w wycięcie do przepuszczania guzika i węższego końca strunociągu, po obu stronach tego wycięcia blacha posiada podłużne otwory (7) na śruby (8), utrzymujące listewkę (9) trzymającą skrzypce, a poniżej z obydwóch stron wycięcia posiada dwie śruby (15) z nakrętkami (16) do przymocowania złącza (17) do zamocowania taśmy barkowej (2), przy czym blacha (4) u góry i u dołu posiada końce (26, 26') wygięte pod prostym kątem, z których koniec (26') zaopatrzony jest w język (13) do przymocowania śrubą (19) uchwytu (18), podtrzymującego listwę (14) z zamocowanymi na niej poprzecznymi blachami (20, 21), wygiętymi odpowiednio do kształtu ramion i utrzymujące skrzypce w położeniu poziomym.
3. Trzymacz skrzypcowy według zastrz. 1 i 2, znamienny tym, że do górnej części (26) blachy (4) śrubami (6) przymocowany jest podbródek (5) drewniany lub z innego materiału, a po przez podbródek (5) i górną część (26)

blachy (4) przechodzą dwa otwory (11) poprzez które śruby (10) naciskają na listwę (9) w kierunku do niej prostopadłym.

4. Trzymacz skrzypcowy według zastrz. 1, 2, i 3, znamienny tym, że do blachy (4) przymocowane złącze (17) posiada przyśrubowaną

taśmę barkową (2), zaopatrzoną w szereg otworków (22) do regulacji nastawienia i ustawioną w swej części barkowej i piersiowej pod kątem około 135 stopni do płaszczyzny deki dolnej skrzypiec.

Inż. Jan Osostowicz

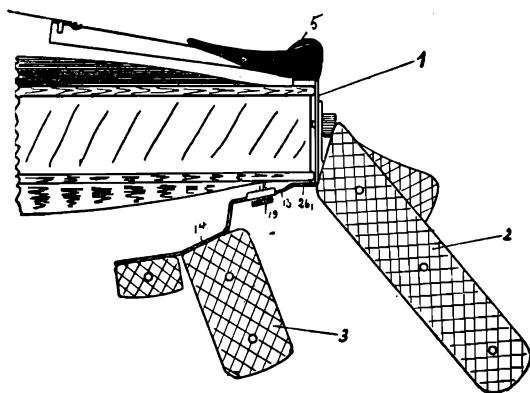

fig. 1.

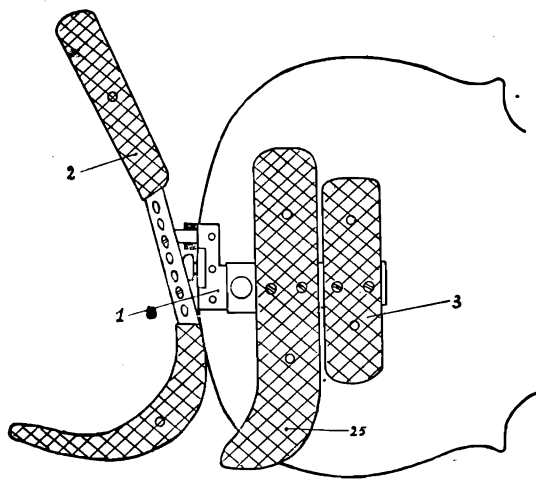

Fig. 2.

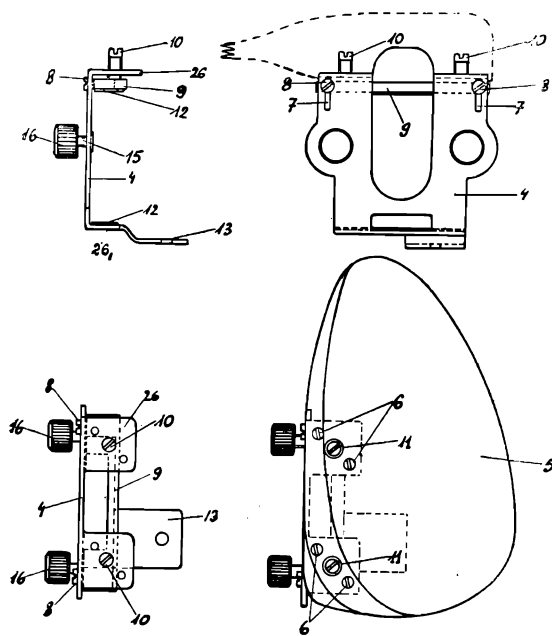

Fig. 3.

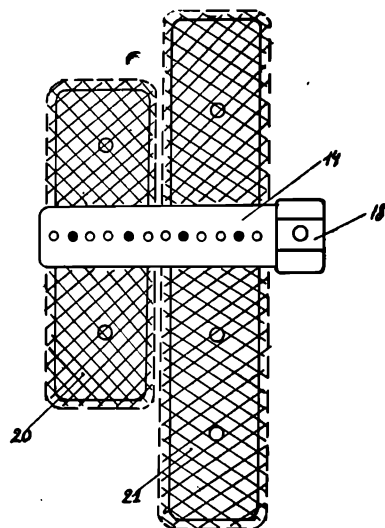

fig 4.

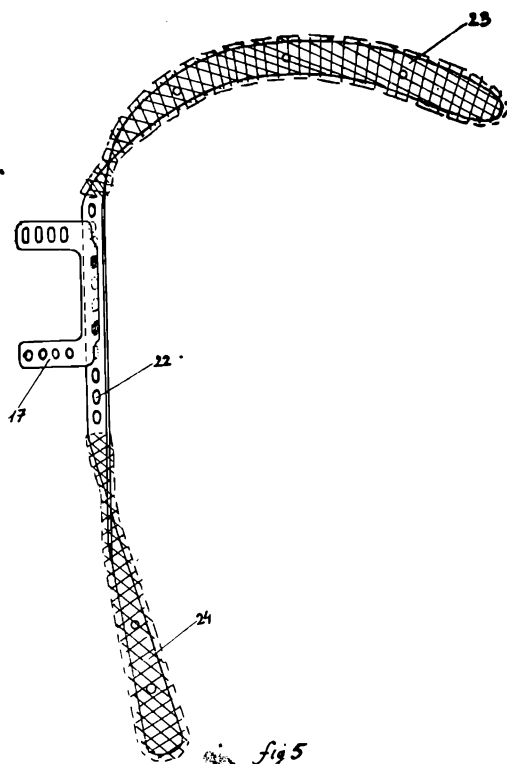
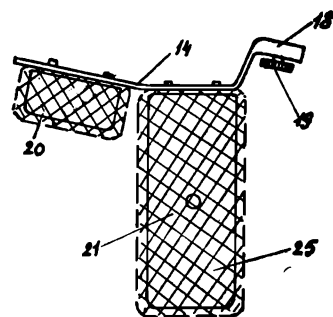

fig 5